

De heer Bouwland

Den Akker

TopKoers 2010/2011

INHOUDSOPGAVE

VERANTWOORDING	1
1. STRUCTUUR	2
2. BESTEDING BRUTO GELDSTROOM PER HECTARE	5
3. BESCHIKBARE BRUTO GELDSTROOM PER HECTARE	7
4. OMZETANALYSE	9
5. FINANCIËLE ARBEIDSPRODUCTIVITEIT	11
6. KRITIEKE FINANCIËLE OPBRENGST GEHELE BOUWPLAN	13
7. FINANCIERING	14
BIJLAGE A: FINANCIËLE RESULTATEN ABSOLUUT	15
BIJLAGE B: OVERZICHT GEWASSEN INCLUSIEF REGIOGEMIDDELDEN	16

Uithuizen, 30 november 2011.

Verantwoording

TopKoers geeft uw bedrijfssituatie weer aan de hand van strategische kengetallen. De gegevens in dit verslag zijn ontleend aan uw jaarrapporten 2009/2010 en (concept) 2010/2011, waarbij door Accon Avm een samenstellingsverklaring is afgegeven.

Voorzover van toepassing zijn de cijfers van de verbonden persoonlijke ondernemingen geconsolideerd met de cijfers van de maatschap, VOF of BV, onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

In bijlage A vindt u een samenvatting van deze gegevens. Deze zijn gecorrigeerd voor de willekeurige afschrijvingen en toerekening van gerealiseerde opbrengsten en de toegerekende kosten aan de betreffende oogst.

Daarnaast is op basis van deze gegevens, uw aannames en uitgangspunten een prognose voor het komende jaar opgesteld.

De werkelijke uitkomsten zullen waarschijnlijk afwijken van deze planning, aangezien de veronderstelde gebeurtenissen zich veelal niet op gelijke wijze zullen voordoen als hier is aangenomen. Bij het samenstellen van de begrotingen is ons echter niets gebleken op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de veronderstellingen geen redelijke basis vormen voor de prognose.

Er is geen accountantscontrole toegepast op de gegevens van TopKoers.

Doel

De jaarrapporten zijn een terugblik op wat is geweest. Gezien de ontwikkelingen in de sector kijken wij graag met u vooruit door middel van een planning voor het huidige boekjaar. Dat geeft u de mogelijkheid tijdig aanpassingen in uw bedrijfsvoering door te voeren. De volgende vragen kunnen u hierbij helpen:

- Wat is de meest beperkende factor in de ontwikkeling van uw bedrijf?
- Wat is het plan van aanpak dat u hanteert om uw doelen te realiseren?
- Welke minimale omzet moet u maken om aan al uw verplichtingen te kunnen voldoen en uw geplande investeringen te kunnen doorvoeren?
- Wilt u een **gezinsbedrijf** runnen, schaaft u op tot het niveau waarbij **één vaste medewerker** rendeert of groeit u door naar een schaal waarin een **team** kan opereren?
- Is uw **eigen** slagkracht voldoende voor uw **eigen** toekomstplannen?
- Hoe scoort u ten opzichte van uw collega's?
- Op welke punten kan het beter?
- Hoe kunt u uw bedrijf sterker maken?

TopKoers begint met het bepalen van de meest beperkende factor in uw bedrijf. Wij willen graag met u eindigen met een plan van aanpak, inclusief de financiering ervan, om zo uw doelstellingen te realiseren. Dat brengt u echt vooruit!

Met vriendelijke groet,

accon■avm adviseurs en accountants b.v.

Namens deze:

Mw. M.J.H. de Laat

Accountant - Administratieconsulent

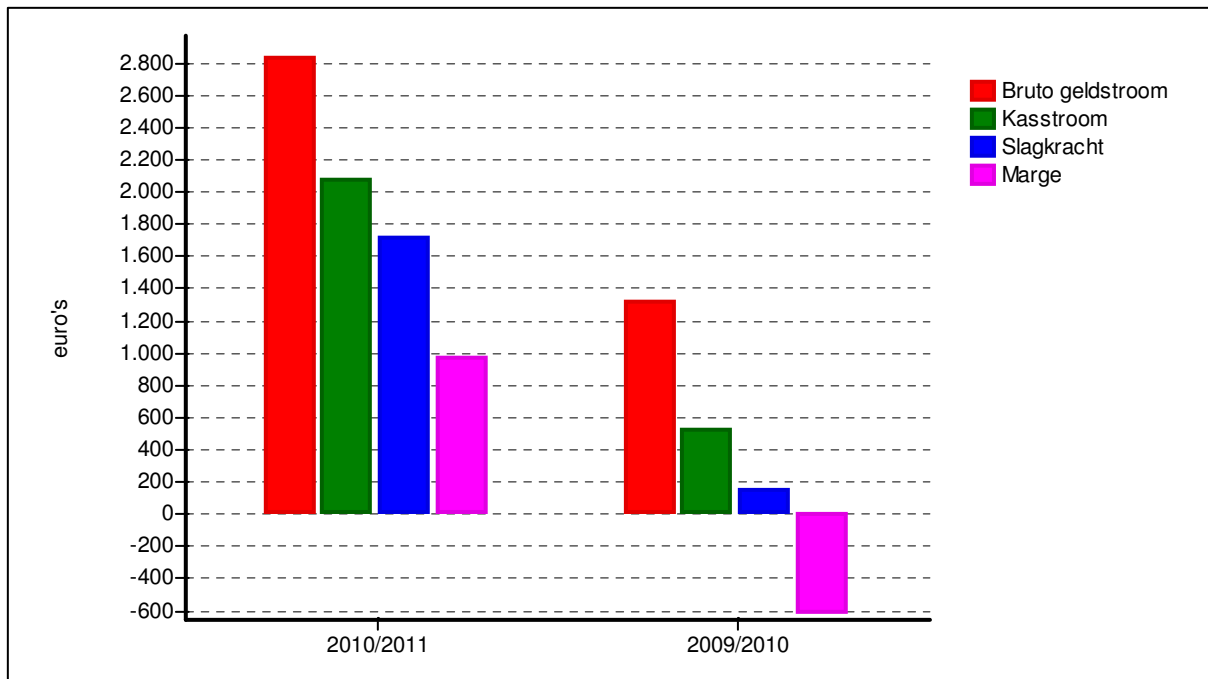
1. STRUCTUUR

Bedrijfsoppervlakte (kadastraal) in ha	2010/2011		2009/2010	
Eigendom	75,63		75,63	
Teelpacht	8,97		7,07	
	84,60		82,70	
Bouwplan (gemeten maat) in ha				
Pootaardappelen	31,3	38 %	31,1	40 %
Suikerbieten	9,1	11 %	9,5	12 %
Wintertarwe	24,9	30 %	29,0	37 %
Zomergerst	5,0	6 %	4,3	5 %
Graszaad	5,4	7 %	0,0	0 %
Peen	4,6	6 %	3,2	4 %
Overige bestemming	1,5	2 %	1,5	2 %
	81,8	100 %	78,6	100 %
Leveringsrechten				
Polsuiker (kg)	116.920		115.652	
Bedrijfstoeslag (€)	30.105		32.244	
Arbeidskrachten				
Eigen arbeid (V.A.K.) *)	1,0		1,0	
Betaalde arbeid (V.A.K.) **)	0,5		0,5	
Totaal	1,5		1,5	
Kengetallen structuur				
Beteelde hectares per V.A.K.	55		52	
Omzet per hectare	7.100		4.860	
Omzet per V.A.K.	389.000		257.000	
Eigen opslagruimte *)				
Opslagcapaciteit aardappelen(ton)	1.400		1.400	
- waarvan met koeling (ton)	600		600	

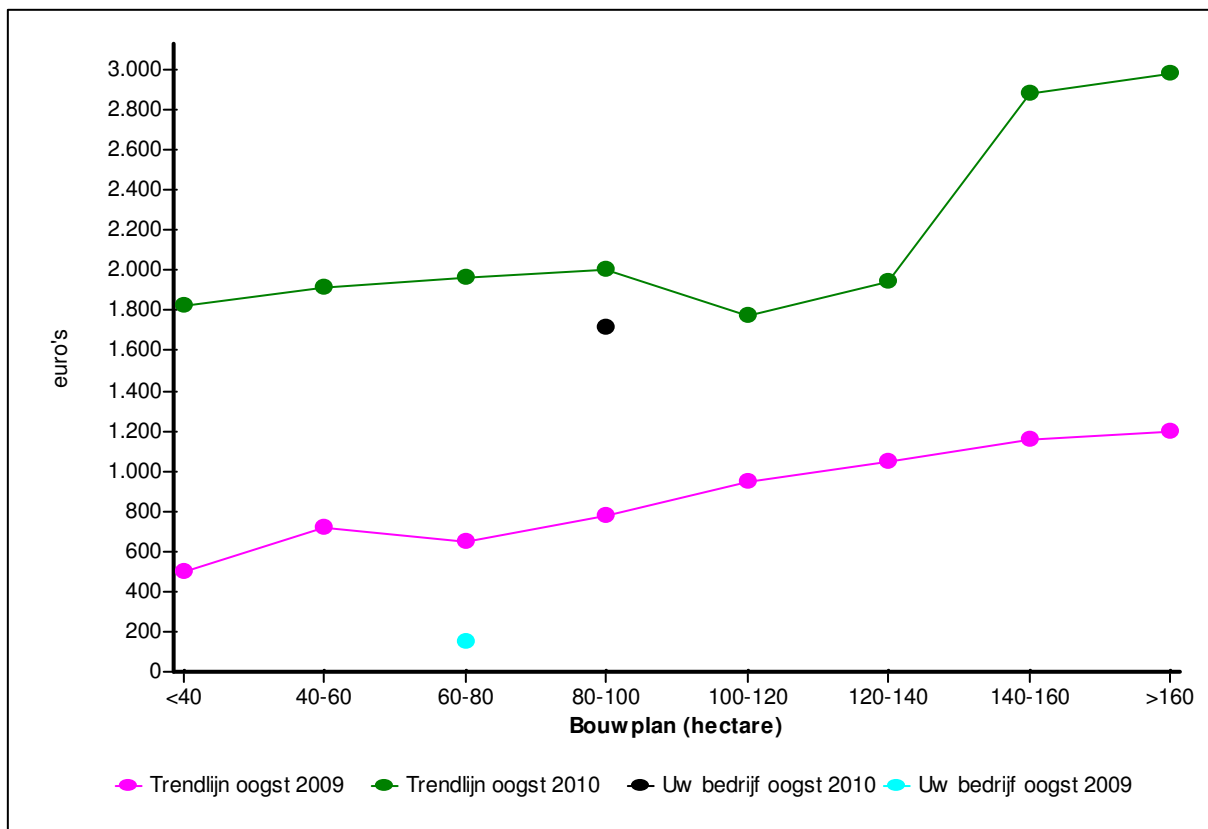
*) gebaseerd op uw eigen opgave

***) bij betaalde arbeid is gerekend met € 38.000 per vak.

Besteding geldstroom per hectare

De slagkracht per hectare t.o.v. de trendlijn per bedrijfsgrootte.

2. BESTEDING BRUTO GELDSTROOM PER HECTARE

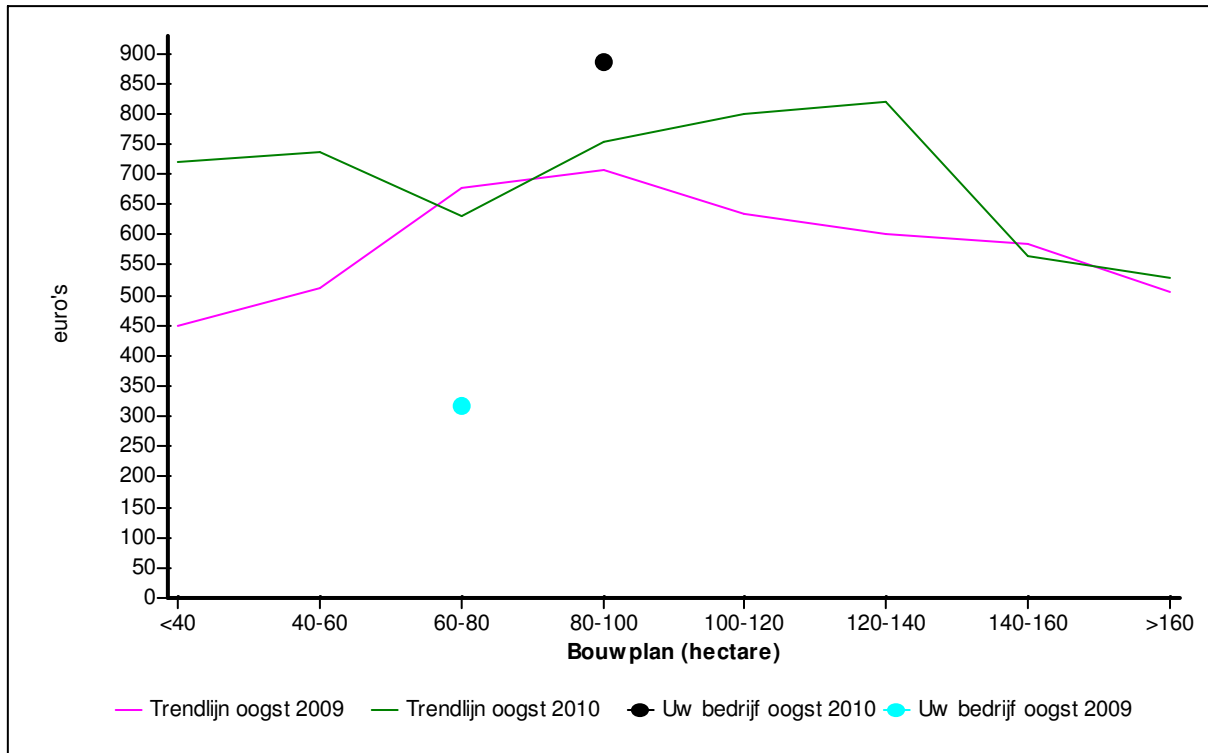
De bruto geldstroom (zie hst. 3) omvat de ontvangsten minus de betaalde facturen in het betreffende boekjaar. Wat overblijft is beschikbaar voor rente, privé-onttrekkingen, aflossingen en de ruimte voor investeringen.

**Is de ontwikkeling van de investeringsruimte op uw bedrijf voldoende voor de toekomst?
 Is uw eigen slagkracht voldoende voor uw eigen plannen?**

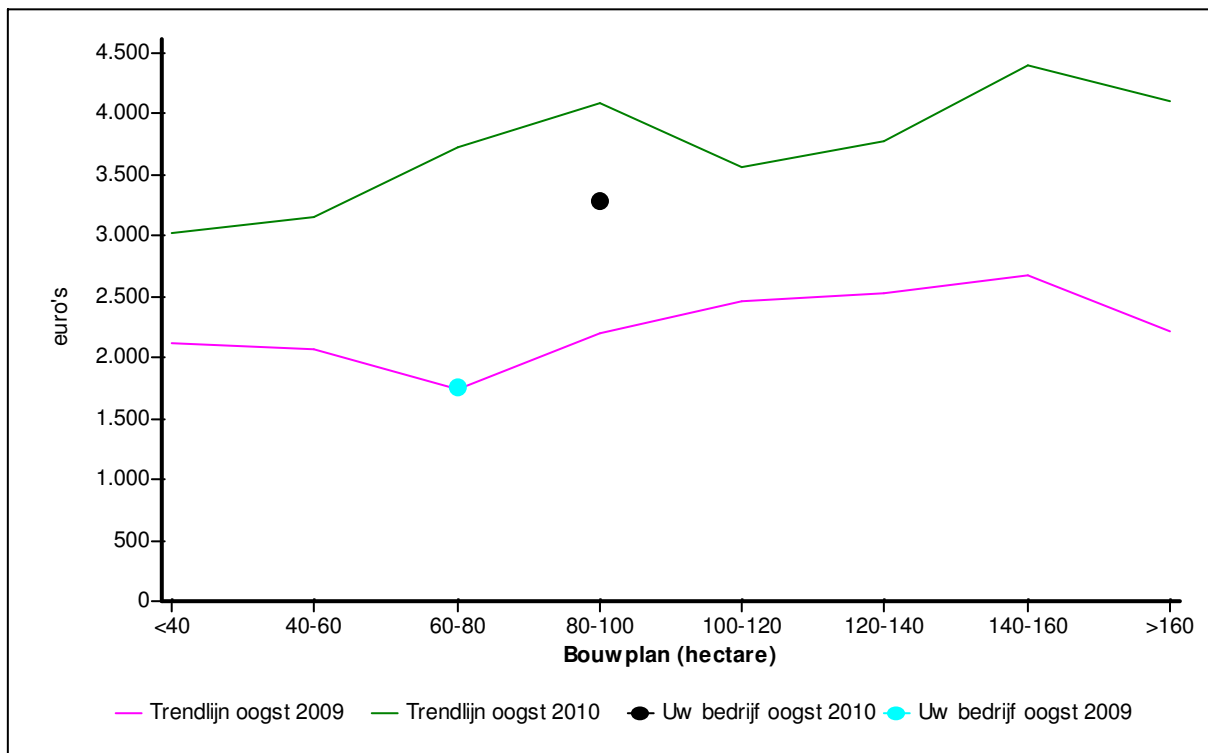
	2010/2011	Referentie- groep	2009/2010
Bruto geldstroom uit bedrijf (A-B-C-D)	2.828	3.279	1.320
Financiële baten en lasten (E)	751	565	792
Kasstroom(A-B-C-D-E)	2.077	2.714	528
Netto privé-onttrekkingen (F)			
+/- stortingen	0	90	0
-/- onttrekkingen	367	294	382
-/- belastingen	0	28	0
Slagkracht (A-B-C-D-E-F)*	1.711	2.483	146
Aflossingen (G)	740	537	770
Marge (A-B-C-D-E-F-G)	971	1.945	-623

* De slagkracht geeft de ruimte in de liquide middelen weer, die beschikbaar is voor aflossingen en investeringen, oftewel de ruimte voor het realiseren van uw toekomstplannen.

De kosten voor grond en gebouwen per hectare t.o.v. de trendlijn per bedrijfsgrootte.

De bruto geldstroom akkerbouw per hectare t.o.v. de trendlijn per bedrijfsgrootte.

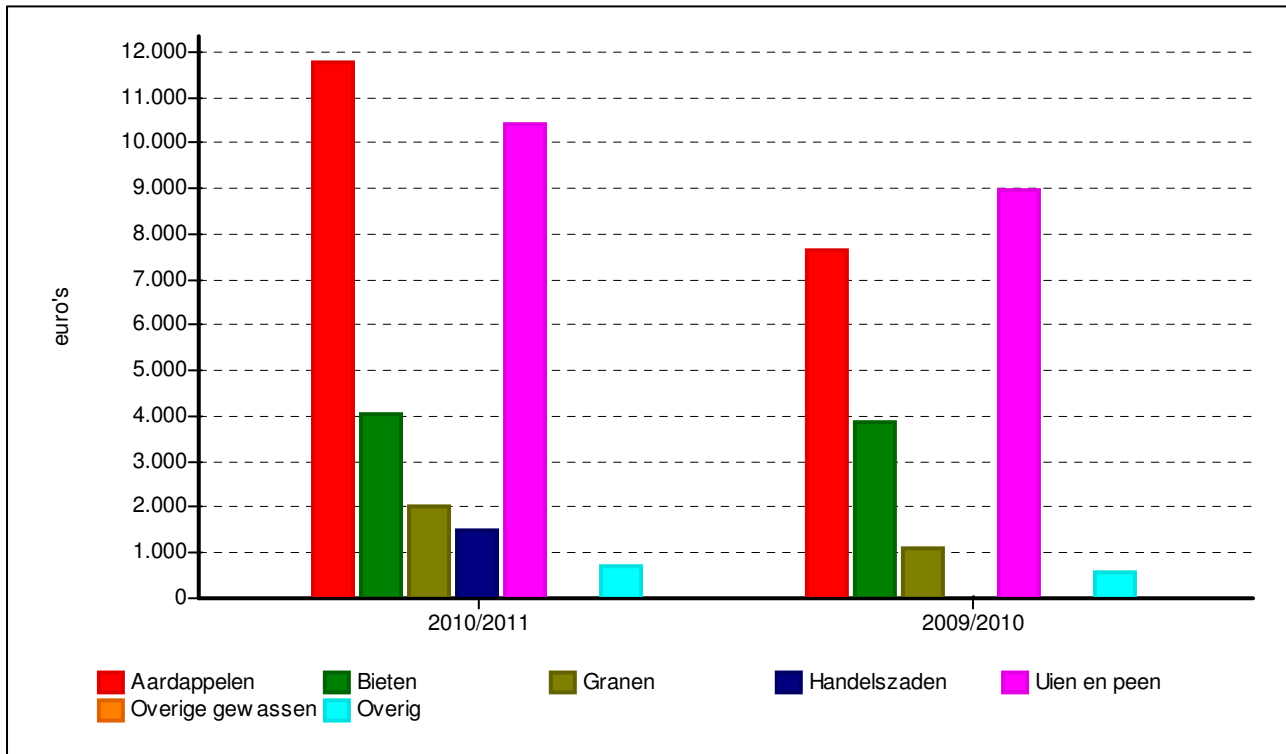

3. BESCHIKBARE BRUTO GELDSTROOM PER HECTARE

	2010/2011	Referentie- groep	2009/2010
Bruto opbrengst (A)	7.101	6.895	4.864
Zaaizaad, plant- en pootgoed	544	337	595
Meststoffen	288	279	404
Gewasbescherming	462	509	384
Overige directe kosten	731	396	437
Totaal toegerekend (B)	2.024	1.521	1.821
Bedrijfssaldo (A-B)	5.077	5.374	3.043
Loonwerk	180	314	223
Machines en werktuigen	526	513	652
Grond en gebouwen			
- onderhoud	611	181	73
- lasten	53	59	55
- verzekering	0	13	0
- overig (incl. huurwaarde)	0	76	0
Algemene kosten	431	225	285
Totaal uitgaven (C)	1.801	1.382	1.289
Bruto geldstroom akkerbouw (A-B-C)	3.276	3.992	1.755
Betaalde arbeid	229	328	244
Betaalde pacht/huur	219	385	190
Correcties op bruto geldstroom (D)	448	713	434
Bruto geldstroom bedrijf (A-B-C-D)*	2.828	3.279	1.320

* De **bruto geldstroom uit akkerbouw** is de geldstroom, welke jaarlijks beschikbaar is op basis van de ontvangen opbrengsten en betaalde facturen. De bruto geldstroom uit akkerbouw is, ten opzichte van de totale bruto geldstroom, gecorrigeerd voor betaalde arbeid, pacht en lease. Hierdoor is dit kengetal geschikt om te vergelijken met andere bedrijven, ongeacht hun financieringsconstructie, arbeidsbezetting en eigendomssituatie.

Omzetanalyse per hectare per gewasgroep

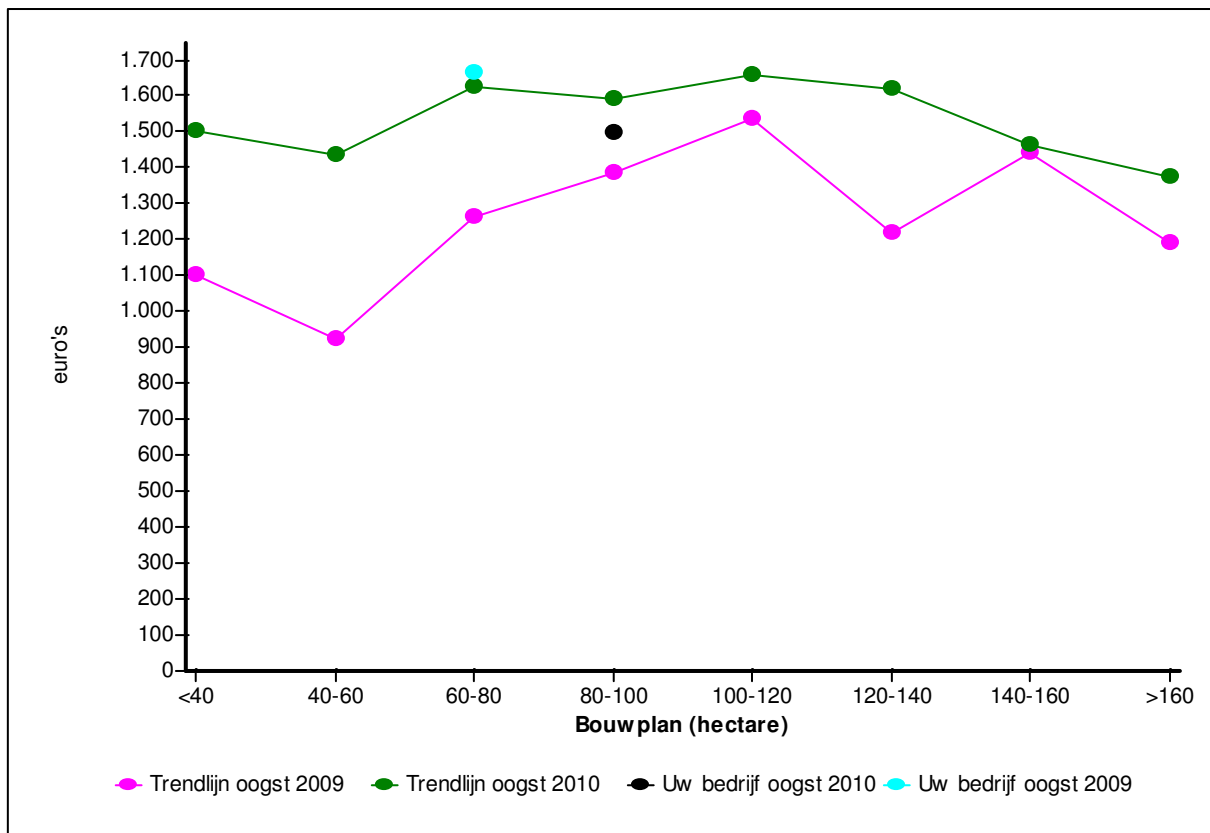
4. OMZETANALYSE

Bruto opbrengst bouwplan per hectare

	2010/2011		Referentiegroep		2009/2010	
Pootaardappelen	11.763	63 %	12.091	62 %	7.670	62 %
Consumptieaardappelen	-	-	10.264	8 %	-	-
Suikerbieten	4.060	6 %	3.790	7 %	3.886	10 %
Wintertarwe	2.104	9 %	2.196	8 %	1.142	9 %
Zomergerst	1.633	1 %	1.539	1 %	893	1 %
Graszaad	1.491	1 %	1.608	1 %	-	-
Zaaiuien	-	-	7.585	4 %	-	-
Peen (winter, was, parijsse enz)	10.436	8 %	11.114	2 %	8.978	8 %
Overige gewassen	-	-	1.590	2 %	-	-
Overige opbrengsten	723	10 %	396	6 %	524	11 %
Bruto opbrengst bouwplan (gem. geheel bouwplan)	7.101	100 %	6.895	100 %	4.864	100 %

Zie bijlage B voor opbrengsten, kg en prijs inclusief gemiddelde per hectare.

De bewerkingskosten per ha (excl. eigen arbeid) t.o.v. de trendlijn per bedrijfsgrootte

5. FINANCIËLE ARBEIDSPRODUCTIVITEIT

De bewerkingskosten zijn een belangrijk onderdeel van de gehele kostprijs. **Veel beslissingen veranderen de opbouw van deze kosten voor een langere periode.** Op veel bedrijven is de tijd dat er aan arbeidskrachten geen tekort was, verleden tijd. De opbouw van de structuur van het bedrijf in relatie tot de gemaakte kosten, geeft een beeld van de arbeidsdruk en onderdelen waar verbetering verwacht mag worden.

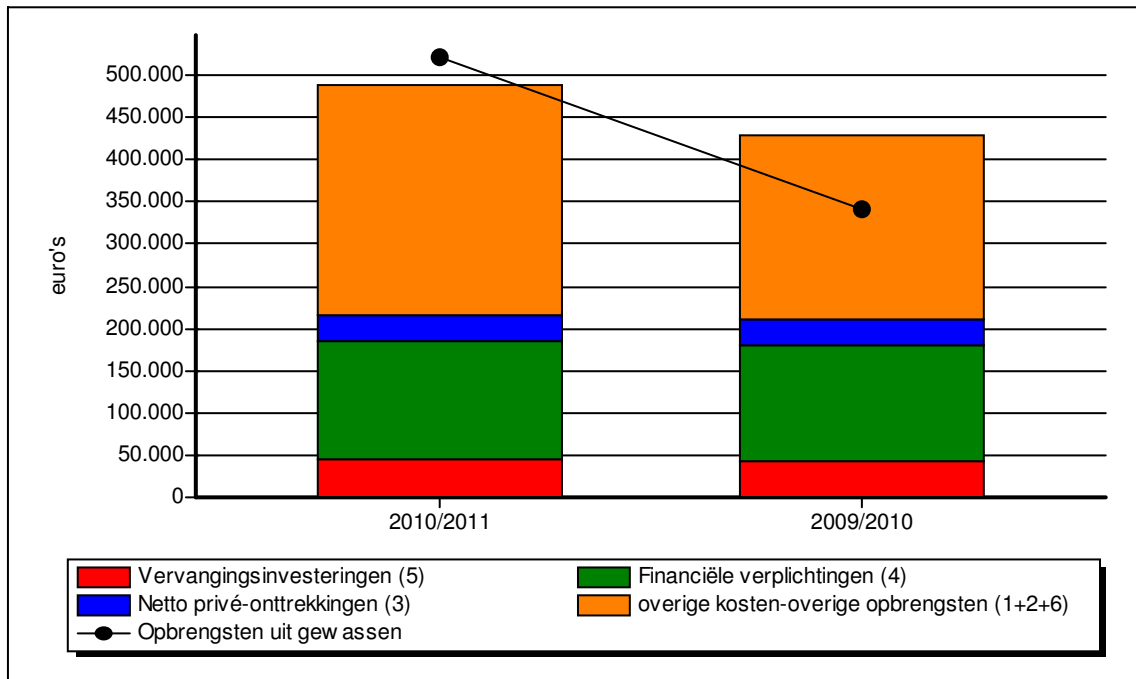
De bewerkingskosten als onderdeel van de omzet geven een beeld van de **financiële arbeidsproductiviteit**. Dit kengetal is één van de belangrijkste kengetallen van de komende jaren in de akkerbouw.

Wilt u een gezinsbedrijf runnen, schaaft u op tot een niveau waarbij één vaste medewerker rendeert of groeit u door naar een schaal waarop een team rendeert?

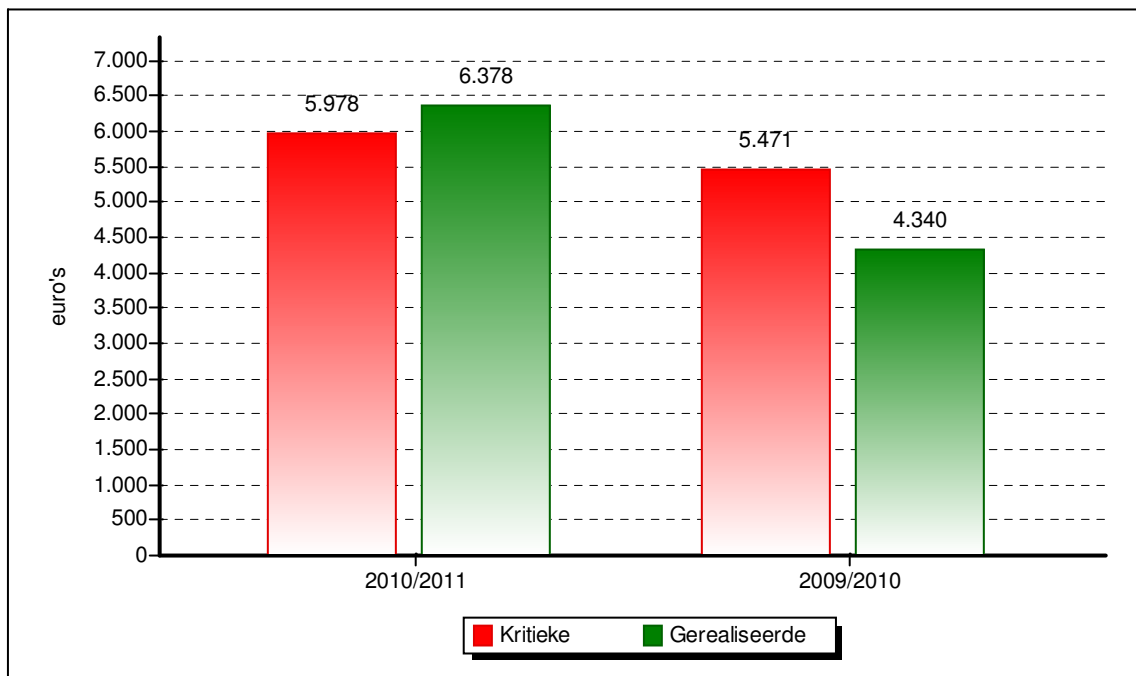
	2010/2011	Referentie- groep	2009/2010
Bewerkingskosten per hectare			
- werk door derden	180	314	223
- eigen mechanisatie	1.091	942	1.197
- betaalde arbeid	229	328	244
- eigen arbeid (op basis van norm)	465	539	483
	<u>1.964</u>	<u>2.122</u>	<u>2.148</u>
Financiële arbeidsproductiviteit per V.A.K.			
- aantal V.A.K.	1,5	2,5	1,5
- totale opbrengsten (A)*	389.000	302.000	257.000
- saldo (A-B)*	278.000	236.000	159.000
Bruto geldstroom akkerbouw (A-B-C)*	180.000	175.000	92.000
1. Loonwerk			
- zaaien, planten en poten	0	5.865	0
- oogsten	0	12.876	0
- productbewerking	0	67	0
- gewasverzorging	14.203	5.472	18.999
- grondbewerking	0	3.714	0
- overig	514	6.744	-1.500
	<u>14.717</u>	<u>34.737</u>	<u>17.499</u>
2. Eigen mechanisatie			
- afschrijvingen	46.210	47.396	42.832
- brandstof en smeermiddelen	17.401	20.060	16.777
- onderhoud	23.600	30.574	34.501
- verzekeringen	0	2.575	0
- huur	2.000	2.075	0
- lease	0	0	0
- overig	0	1.537	0
	<u>89.211</u>	<u>104.216</u>	<u>94.110</u>
3. Betaalde arbeid			
- totaal	18.700	36.255	19.200
4. Eigen arbeid (op basis van norm)			
- per V.A.K.	38.000	38.000	38.000
- totaal	38.000	59.682	38.000

* zie bijlage A

Kritieke financiële bouwplanopbrengst

Kritieke versus gerealiseerde geldopbrengst per hectare

6. KRITIEKE FINANCIËLE OPBRENGST GEHELE BOUWPLAN

De kritieke financiële opbrengst geeft de financiële omzet weer, die nodig is om op basis van de bestaande bedrijfsvoering de volgende zaken kan voldoen:

- het betalen van alle facturen;
- de financiële verplichtingen (rente, aflossingen, (erf)pacht en lease);
- de verwachte vervangingsinvesteringen (gesteld op de voor willekeur gecorrigeerde afschrijvingen);
- de privé-onttrekkingen inclusief belastingen (gesteld op de opnamen van het betreffende jaar)..

Daarmee is de kritieke financiële opbrengst een belangrijke graadmeter voor de financiële gezondheid van uw bedrijf.

Welke marge hebt u nodig om uw doelstellingen te behalen?

	2010/2011	Referentie- groep	2009/2010
Toegerekende kosten (1)	166.000	168.000	143.000
Niet toegerekende kosten (2)	166.000	189.000	122.000
Netto privé-onttrekkingen (3)	30.000	26.000	30.000
Financiële verplichtingen (4)	140.000	165.000	138.000
Vervangingsinvesteringen (5)	46.000	47.000	43.000
-/- Overige niet-gewasopbrengsten (6)	-59.000	-44.000	-46.000
Kritieke financiële opbrengst bouwplan (1+2+3+4+5+6)	489.000	551.000	430.000
Gerealiseerde financiële opbrengst bouwplan (exclusief niet-gewasopbrengsten (6))	521.725	719.240	341.133
Totaal geteelde hectare	81,8	110,7	78,6
Kritieke opbrengst gewassen per hectare	5.978	4.978	5.471
Gerealiseerde opbrengst gewassen per hectare	6.378	6.498	4.340
Marge na vervangingsinvesteringen per hectare	400	1.520	-1.131

7. FINANCIERING

Wat is een logische volgorde van de investeringen gelet op de fiscale creativiteit die u kunt gebruiken?
 Hoe wordt uw onderneming sterker?
 Lost u voldoende af om uw toekomstige plannen te kunnen realiseren?

	2010/2011	2009/2010
7.1 Ondernemings vermogen (fiscaal)		
- quotum	1.200	2.200
- grond	3.676.360	3.674.560
- gebouwen	365.833	386.852
- machines en installaties	285.515	258.252
- vreemd vermogen banken	-1.505.000	-1.565.200
- vreemd vermogen familie	-45.000	-45.000
- overige bezittingen en schulden	-148.953	-233.492
Totaal ondernemings vermogen	2.629.955	2.478.173
7.2 Vreemd vermogen		
Financiering totaal	1.550.000	1.610.200
- waarvan familie	45.000	45.000
Financiering per hectare eigendom	20.495	21.290
Betaalde pacht	17.940	14.944
Pacht omgerekend naar financiering (6% rente)	299.000	249.067
Financiering per hectare bouwplan (incl. pachtomrekening)	22.604	23.655
7.3 Aflossingen en afschrijvingen		
- banken	60.500	60.500
Totaal aflossingen	60.500	60.500
Aflossingssnelheid(in jaren)		
- banken	25	26
Afschrijvingen		
- quotum	1.800	1.800
- gebouwen	12.940	9.965
- machines en werktuigen	46.210	42.832
Totaal afschrijvingen	60.950	54.597
7.4 Financiële verplichtingen		
Voldane rente, aflossingen, (erf)pacht en lease		
- bedrijf	139.800	137.700
- per hectare eigendom	1.848	1.821
- per hectare bouwplan	1.709	1.752
Ruimte voor rente, aflossingen, (erf)pacht en lease	2.909	1.373
Investeringscapaciteit (ruimte t.o.v. verplichtingen)	170 %	78 %

BIJLAGE A: FINANCIËLE RESULTATEN ABSOLUUT

	2010/2011	2009/2010
Opbrengsten		
Pootaardappelen	368.178	238.531
Suikerbieten	36.944	36.921
Wintertarwe	52.382	33.110
Zomergerst	8.164	3.841
Graszaad	8.050	-
Peen	48.007	28.730
Overige niet gewasopbrengsten	59.149	41.189
Totaal opbrengsten (A)	580.874	382.322
Toegerekende kosten		
- meststoffen	23.520	31.722
- gewasbescherming	37.760	30.200
- zaaizaad, plant- en pootgoed	44.506	46.804
- overige directe kosten	59.803	34.385
Totaal toegerekende kosten (B)	165.589	143.111
Bedrijfssaldo (A-B)	415.285	239.211
Niet toegerekende kosten		
Loonwerk	14.717	17.499
Machines en werktuigen (excl. lease)	43.001	51.278
Grond en gebouwen (excl. pacht)	54.366	10.097
Algemene kosten	35.248	22.417
Totaal vaste kosten (C)	147.332	101.291
Bruto geldstroom akkerbouw (A-B-C)	267.953	137.920
Betaalde arbeid	18.700	19.200
Pacht/huur	17.940	14.944
Totaal correcties op bruto geldstroom (D)	36.640	34.144
Bruto geldstroom bedrijf (A-B-C-D)	231.313	103.776
-/- Financiële lasten	61.392	62.281
Kasstroom	169.921	41.495
Afschrijvingen		
- quotum	1.800	1.800
- grond en gebouwen	12.940	9.965
- machines en werktuigen	46.210	42.832
	60.950	54.597
Buitengewone baten en lasten	18.633	25.788
Resultaat uit onderneming	127.604	12.686
Doorgevoerde correcties voor:		
- waardering veldinventaris	3.183	-3.745
- willekeurige afschrijvingen	13.011	3.429
- correctie groot onderhoud	-10.000	0
Resultaat volgens jaarrekening	133.798	12.370

BIJLAGE B: OVERZICHT GEWASSEN INCLUSIEF REGIOGEMIDDELDEN

	2010/2011	Referentie- groep	2009/2010
Pootaardappelen			
Aantal hectare	31,3	39,1	31,1
Kg opbrengst per hectare	33.710	34.542	29.571
Prijs per 100 kg excl. vergoedingen	33,12	32,87	23,61
Omzet per hectare	11.165	11.354	6.982
Opbrengsten uit bewerking en levering	598	736	688
Totaal prijs per 100 kg	34,89	35,00	25,94
Bruto opbrengst pootaardappelen	11.763	12.091	7.670
Consumptieaardappelen			
Aantal hectare	0,0	5,8	0,0
Kg opbrengst per hectare	-	49.880	-
Prijs per 100 kg	-	20,58	-
Bruto opbrengst consumptieaardappelen	-	10.264	-
Suikerbieten			
Aantal hectare	9,1	14,5	9,5
Kg opbrengst per hectare	83.023	78.399	82.515
Prijs per 1000 kg	48,9	48,3	47,1
Bruto opbrengst suikerbieten	4.060	3.790	3.886
Wintertarwe			
Aantal hectare	24,9	26,1	29,0
Kg opbrengst per hectare	9.922	9.824	8.540
Prijs per 100 kg	21,01	21,76	12,98
Geldopbrengst uit stro	19	57	33
Overige opbrengsten	0	1	0
Bruto opbrengst wintertarwe	2.104	2.196	1.142
Zomergerst			
Aantal hectare	5,0	4,8	4,3
Kg opbrengst per hectare	8.200	7.714	7.836
Prijs per 100 kg	19,91	19,83	11,40
Geldopbrengst uit stro	0	9	0
Bruto opbrengst zomergerst	1.633	1.539	893
Graszaad			
Aantal hectare	5,4	3,3	0,0
Kg opbrengst per hectare	1.500	1.663	-
Prijs per 100 kg	99,38	96,71	-
Bruto opbrengst graszaad	1.491	1.608	-
Uien			
Aantal hectare	0,0	4,0	0,0
Kg opbrengst per hectare	-	64.500	-
Prijs per 100 kg	-	11,76	-
Bruto opbrengst uien	-	7.585	-
Peen			
Aantal hectare	4,6	1,7	3,2
Kg opbrengst per hectare	89.200	88.990	77.400
Prijs per 100 kg	11,70	12,49	11,60
Bruto opbrengst peen	10.436	11.114	8.978